

Wsparcie dla przedsiębiorców na ochronę miejsc pracy w okresie przestoju ekonomicznego lub obniżenia wymiaru czasu pracy ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń

Podstawa prawna

Ustawa z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw - **art. 15 g**.

Przedsiębiorcy uprawnieni do uzyskania pomocy

Każdy **przedsiębiorca** w rozumieniu art. 4 ust. 1 lub 2 ustawy z dnia z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1292, z późn. zm.), tj.:

- osoba fizyczna,
 - osoba prawna,
 - jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonująca działalność gospodarczą,
 - wspólnicy spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej.
1. **U którego** wystąpił **spadek obrotów** gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19, przez co rozumie się spadek sprzedaży towarów lub usług, w ujęciu ilościowym lub wartościowym:
 - **nie mniej niż o 15%**, obliczony jako **stosunek łącznych obrotów w ciągu dowolnie wskazanych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych**, przypadających w okresie **po dniu 1 stycznia 2020 r. do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku o przyznanie świadczeń**, w porównaniu do łącznych obrotów analogicznych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych roku poprzedniego; za miesiąc uważa się także 30 kolejno po sobie następujących dni kalendarzowych, w przypadku gdy dwumiesięczny okres porównawczy rozpoczyna się w trakcie miesiąca

kalendarzowego, tj. w dniu innym niż pierwszy dzień danego miesiąca kalendarzowego;

- **nie mniej niż o 25%**, obliczony jako **stosunek obrotów z dowolnie wskazanego miesiąca kalendarzowych**, przypadającego **po dniu 1 stycznia 2020 r. do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku o przyznanie świadczeń**, w porównaniu do obrotów z miesiąca poprzedniego; za miesiąc uważa się także 30 kolejno po sobie następujących dni kalendarzowych, w przypadku gdy okres porównawczy rozpoczyna się w trakcie miesiąca kalendarzowego, tj. w dniu innym niż pierwszy dzień danego miesiąca kalendarzowego.
2. **Który nie zalega w regulowaniu zobowiązań** podatkowych, składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Pracy lub Fundusz Solidarnościowy **do końca trzeciego kwartału 2019 r., z wyjątkiem przypadku, gdy przedsiębiorca zawarł umowę z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych lub otrzymał decyzję urzędu skarbowego** w sprawie spłaty zadłużenia i terminowo opłaca raty lub korzysta z odroczenia terminu płatności.
 3. **Wobec którego nie zachodzą przesłanki do ogłoszenia upadłości**, o których mowa w art. 11 lub art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 498, z późn. zm.).
 4. **Który zawarł porozumienie w zakresie obniżenia wymiaru czasu pracy pracowników lub objęcia pracowników przestojem ekonomicznym.**

Pracownik

Pracownikiem jest osoba fizyczna, która zgodnie z przepisami polskiego prawa pozostaje z pracodawcą w stosunku pracy. Ustawę stosuje się odpowiednio do osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę nakładczą lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z ustawą z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2019 r. poz. 1145 i 1495) stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo która wykonuje pracę zarobkową na podstawie innej niż stosunek pracy na rzecz pracodawcy będącego rolniczą spółdzielnią produkcyjną lub inną spółdzielnią zajmującą się produkcją rolną, **jeżeli z tego tytułu podlega obowiązkowi ubezpieczeń: emerytalnemu i rentowemu.**

Ustawa wprowadza wyjątek, iż przepisy ustawy **nie obejmują** pomocy domowej zatrudnionej przez osobę fizyczną.

Zakres pomocy na ochronę miejsc pracy

Przyjęte rozwiązania mają chronić miejsca pracy w okresie wprowadzonego przez przedsiębiorcę przestoju ekonomicznego lub obniżonego wymiaru czasu pracy, a także po tym okresie.

1. **Przestój ekonomiczny** to okres niewykonywania pracy przez pracownika z przyczyn nie dotyczących pracownika pozostającego w gotowości do pracy.
 - Pracownikowi objętemu przestojem ekonomicznym pracodawca wypłaca wynagrodzenie obniżone nie więcej niż o 50%, nie niższe jednak niż w wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalane na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, z uwzględnieniem wymiaru czasu pracy.
 - W przypadku przestoju ekonomicznego maksymalna **kwota dofinansowania (z FGŚP)** na pracownika wyniesie 1.533,09 zł (brutto) w tym składki na ubezpieczenie społeczne należne od pracodawcy w przeliczeniu na pełny etat (przy założeniu składki na ubezpieczenie wypadkowe w wysokości 1,67%). Dofinansowanie przysługuje z uwzględnieniem wymiaru czasu pracy.
2. **Obniżony wymiar czasu pracy** przez przedsiębiorcę, to wymiar czasu pracy pracownika z przyczyn nie dotyczących pracownika. Przedsiębiorca może obniżyć wymiar czasu pracy o 20% nie więcej niż do 0,5 etatu.
 - Wynagrodzenie z tytułu obniżonego wymiaru czasu pracy nie może być niższe niż minimalne wynagrodzenie za pracę ustalane na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, z uwzględnieniem wymiaru czasu pracy. Przepis wprowadza gwarancję minimalnego wynagrodzenia za pracę po obniżeniu wymiaru czasu pracy do 20% z uwzględnieniem wymiaru czasu pracy pracownika przed jego obniżeniem.

- W przypadku obniżonego wymiaru czasu pracy maksymalna **kwota dofinansowania** (z FGŚP) na pracownika wyniesie 2.452,27 zł (brutto) w tym składki na ubezpieczenie społeczne należne od pracodawcy od przyznanego świadczenia (przy założeniu składki na ubezpieczenie wypadkowe w wysokości 1,67%). Dofinansowanie przysługuje z uwzględnieniem wymiaru czasu pracy.
3. Przedsiębiorcy w okresie przestoju ekonomicznego lub obniżonego wymiaru czasu pracy **przysługują środki** z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych **na opłacanie składek** na ubezpieczenia społeczne pracowników należnych od pracodawcy (powyżej przy wyliczeniach kwot maksymalnych wskazano już wysokość dofinansowań z uwzględnieniem składek od przyznanych świadczeń) od przyznanych świadczeń.
 4. Wymienione wyżej świadczenia przysługują przedsiębiorcy przez łączny okres **3 miesięcy**. We wniosku o przyznanie z FGŚP środków na wypłatę świadczeń należy określić okres od kiedy – do kiedy przedsiębiorca wnioskuje o świadczenia. Termin ten nie może przypadać wcześniej niż od dnia wejścia w życie ustawy COVID-19, a także od dnia wprowadzenia przestoju ekonomicznego lub obniżonego czasu pracy na podstawie zawartego porozumienia.

Wyłączenia pracowników

Przedsiębiorca:

- nie może otrzymać pomocy w odniesieniu do tych samych pracowników w zakresie takich samych tytułów wypłaty na rzecz ochrony miejsc pracy (wynagrodzenia, składki),
- nie może otrzymać dofinansowania do wynagrodzenia pracowników, którzy w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku uzyskali wynagrodzenie wyższe niż 300% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, obowiązującego na dzień złożenia wniosku.

Procedura postępowania w sprawie przyznania świadczeń

1. Świadczenia przyznawane są na podstawie **wniosku złożonego przez przedsiębiorcę do dyrektora wojewódzkiego urzędu pracy właściwego ze względu na siedzibę przedsiębiorcy.**

- Wniosek o przyznanie świadczeń na rzecz ochrony miejsc pracy:
 - do wypełnienia w przez przedsiębiorcę w postaci elektronicznej jest udostępniany w ramach portalu Praca.gov.pl.
 - dopuszcza się złożenie wniosku w formie papierowej, jednakże w związku z COVID-19 rozpatrzenie wniosku w formie papierowej może trwać dłużej, co w konsekwencji opóźni przekazanie środków finansowych. Należy mieć na uwadze, iż w związku z COVID-19 może wystąpić czasowe zamknięcie WUP dla obsługi interesantów, co skutkować może koniecznością złożenia wniosku w innym terminie. Z uwagi na powyższe zaleca się złożenie wniosku w formie elektronicznej.
- Do wniosku należy załączyć:
 - kopię porozumienia z m.in. zakładową organizacją związkową lub przedstawicielami pracowników określającego warunki i tryb wykonywania pracy w okresie przestoju ekonomicznego lub obniżonego wymiaru czasu pracy (plik w formacie np. jpg lub pdf),
 - wykaz pracowników uprawnionych do świadczeń wypłacanych z FGŚP (wg. określonego wzoru) dostępnego elektronicznie (plik w formacie xls lubxlsx). Przedsiębiorca zobowiązany jest do wprowadzenia do wykazu pracowników, w odniesieniu do których ubiegał się będzie o dofinansowanie,
 - kopię pełnomocnictwa w przypadku osoby upoważnionej do reprezentacji (plik w formacie np. jpg lub pdf).
- Wraz z wnioskiem należy przekazać umowę o wypłatę świadczeń na rzecz ochrony miejsc pracy ze środków FGŚP na dofinansowanie wynagrodzenia

pracowników objętych przestojem ekonomicznym albo obniżonym wymiarem czasu pracy, w następstwie wystąpienia COVID-19, wg określonego wzoru (plik w formacie pdf). Umowa ma charakter nieedytowalny i wymaga wyłącznie dołączenia do wniosku przez przedsiębiorcę,

- We wniosku o przyznanie świadczeń przedsiębiorca składa oświadczenia o tym, że:
 - jest przedsiębiorcą,
 - wystąpił u niego spadek obrotów,
 - nie zachodzą wobec niego przesłanki do ogłoszenia upadłości,
 - nie zalega ze zobowiązaniami publiczno-prawnymi,
 - wykaz pracowników nie obejmuje pracowników, którzy uzyskali wynagrodzenie wyższe niż 300% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału ogłaszanego przez Prezesa GUS na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z FUS,
 - nie ubiega się o pomoc w odniesieniu do tych samych pracowników w zakresie takich samych tytułów (wynagrodzenie, składki),
 - zamierza/nie zamierza skorzystać ze zwolnień w opłacaniu składek na ZUS, o których mowa w ustawie COVID-19).
 - **Oświadczenia przedsiębiorca składa pod rygorem odpowiedzialności karnej.**
 - **Umowę wraz z wypełnionym wnioskiem i dołączonymi do niego załącznikami** (tj. kopią porozumienia, wykazem pracowników uprawnionych do świadczeń oraz pełnomocnictwem (jeśli dotyczy)) **należy podpisać za pomocą kwalifikowanego podpisu elektronicznego lub podpisu zaufanego**. Podpisana umowa oraz wniosek wraz z załącznikami stanowią integralną całość, którą należy przesłać w postaci elektronicznej do właściwego wojewódzkiego urzędu pracy.
2. **Wypłata świadczeń** następuje **na podstawie umowy** zawartej między dyrektorem wojewódzkiego urzędu pracy a przedsiębiorcą w transzach miesięcznych (liczba

transz - uzależniona jest od okresu na jaki wnioskowana jest pomoc), w oparciu o złożony wykaz pracowników uprawnionych do świadczeń. Przekazanie środków przez dyrektora wojewódzkiego urzędu pracy następuje na rachunek przedsiębiorcy wskazany we wniosku.

3. Po otrzymaniu świadczenia z FGŚP **przedsiębiorca zobowiązany jest do wypłaty wynagrodzenia pracownikom** - odprowadzając od niego należne składki oraz zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych.

Ochrona pracownika

Przedsiębiorca, który na podstawie umowy o wypłatę świadczeń otrzymał z Funduszu środki na rzecz ochrony miejsc pracy **nie może wypowiedzieć umowy o pracę z przyczyn nietyczących pracownika** w okresie lub w okresach pobierania przez pracownika świadczeń finansowanych z Funduszu oraz w okresie lub w okresach przypadających bezpośrednio po okresie lub okresach pobierania świadczeń finansowanych, nie dłużej jednak niż przez łączny okres ich pobierania (tj. max. 3 miesiące).

Obowiązki przedsiębiorcy wynikające z zawartej umowy

Przedsiębiorca, który na podstawie umowy o wypłatę świadczeń otrzymał z Funduszu środki na rzecz ochrony miejsc pracy **jest obowiązany do:**

- wykorzystania środków na warunkach określonych w umowie,
- nie wypowiedzenia umowy o pracę z przyczyn nietyczących pracownika w okresie pobierania przez pracownika wynagrodzenia z dofinansowaniem z FGŚP,
- nie wypowiedzenia umowy o pracę z przyczyn nietyczących pracownika, pracownikom objętym dofinansowaniem ze środków FGŚP, przez okres kolejnych miesięcy odpowiadający długością liczbie miesięcy dofinansowania z FGŚP,
- udokumentowania wykorzystania środków zgodnie z przeznaczeniem, w terminie do 30 dnia po otrzymaniu ostatniej transzy świadczenia,
- udokumentowanie zatrudniania pracowników, na których otrzymał świadczenie w stosownych okresach,
- zwrotu niewykorzystanych środków w ww. terminie.

Naruszenie warunków zawartej umowy o wypłatę świadczeń przez przedsiębiorcę

Przedsiębiorca, który zawarł z dyrektorem WUP umowę o wypłatę świadczeń:

- wykorzystał środki niezgodnie z przeznaczeniem, zobowiązany jest do zwrotu na rachunek bankowy Wojewódzkiego Urzędu Pracy, środków w części wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem,
- odmówił poddania się kontroli lub w razie faktycznej niemożności przeprowadzenia kontroli, zobowiązany jest do zwrotu na rachunek bankowy Wojewódzkiego Urzędu Pracy, całości środków wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków.